

[Poul Møller.]

medhjælperne. 100 mill. kr. til nye medhjælperlønninger betyder formentlig, at omkring 5.000 mennesker flere i det kommende finansår end i det, vi er på vej ud af, skal ansættes i staten og i statens virksomheder.

Dertil kommer, at der f. eks. på det finanslovsforslag, vi nu skal skaffe dækning for, er en stigning i anlægsudgifterne på 350 mill. kr. Hvis dette anlægsprogram skal gennemføres, vil det formentlig medføre, at staten skal beslaglægge omkring 10.000 flere arbejdere, end den har skullet i det finansår, vi nu går ud af. Da vi må regne med og håbe på, at der er fuld beskæftigelse i erhvervslivet, vil et statsbudget, der blot på to konti — og jeg har set bort fra nye tjenestemandsansættelser o. lign. — forudsætter en tilførsel af arbejdskraft på 15.000 helårsarbejdere til statsvirksomhederne og til statens anlæg, efter min opfattelse få økonomien til at løbe løbsk. Da vil inflationen få et forspring, for man må ikke regne med, at de private erhvervsvirksomheder uden videre giver afkald på arbejdskraften til fordel for staten. Der bliver derfor run på arbejdskraft, hvilket, som vi har set, bringer os den indkomstudvikling, der netop advares imod både af samordningsorganet, af økonomiministeren, af det økonomiske sekretariat, ja, sågar af statsministeren. Jeg tror i og for sig også, at selv finansministeren vil slutte sig til denne advarsel om, at indkomsterne ikke må stige hurtigere, end produktionen kan følge med.

Det er derfor ikke alene penge, dette drejer sig om; det er et spørgsmål, om der kan komme økonomisk sundhed ud af en lovgivning, der forudsætter overførsel af tusinder af helårsarbejdere fra det private erhvervsliv til staten inden for et enkelt år. Vi afviser ikke en række offentlige anlægsopgaver til uddannelsesformål, trafikformål, hospitalsformål og meget andet. Men vi mener, at der må være så megen planlægning i dansk økonomi, at staten — hvis man da ønsker at bevare den fulde beskæftigelse — først og fremmest er interesseret i og medvirker til, at dens andel i arbejdskraften lægges nogenlunde fast, ligesom det private erhvervslivs andel i arbejdskraften lægges fast. Vi må under fuld beskæftigelse tænke i arbejdskraft og ikke i kroner og øre, og vi må fordele denne arbejdskraft hensigts-

mæssigt. Men det gør man ikke ved hele tiden at ville forcere statens virksomhed frem, for det vil gå ud over den private virksomhed. Hvis vi trækker arbejdskraften fra det private erhvervsliv, så vi ikke får nogen produktionsstigning, kan vi ikke klare de voksende anlægsudgifter, vi står over for. Jeg tænker her på en betænkning, vi fik fra det trafikøkonomiske udvalg for halvandet års tid siden; her fortalte man os, at vi skulle bruge 33-34 milliarder kr. over en 20 års periode til trafikinvesteringer. Dette vældige beløb kunne man dåne over. Men det var dog en forudsætning — hvilket udvalget også selv redegjorde for — at der var en stadig stigning i produktionen. Man var i udvalget klar over, at disse trafikopgaver kun kunne løses, hvis man tilrettelagde en økonomisk politik, der sikrede denne stadige stigning.

Det er dette forhold, vi fra konservativ side er bange for at man forgriber sig på. Man slår balancen i stykker, og man ser bort fra, om der stadig væk er en produktionsstigning — man skærer altså den gren over, man selv sidder på, og afskærer derved muligheden for at finansiere de voksende offentlige opgaver.

Derfor havde vi ønsket, at man havde sat en stopper for statsudgifternes vækst. Vi gik langt, synes vi, under udvalgsbehandlingen, da vi spurgte, om vi dog i hvert fald kunne forhandle om at lægge statsudgifterne fast på 10.000 mill. kr. i stedet for som foreslået 10.320 mill. kr. Dette blev afvist. Vi bad om at få en oversigt over anlægsprogrammerne, sådan som vi gjorde og fik i fjor — en oversigt over de lovbestemte tilskud, der efter finansministerens oplysninger skulle stige med 250 mill. kr., for at vi i fællesskab kunne se, om det var muligt, når vi havde fået disse fortegnelser, at komme så langt ned i det kommende år, at vi kunne regne med, at staten med den arbejdsstyrke, der var til rådighed, kunne gennemføre sit anlægsprogram uden at slå den økonomiske balance i stykker, og så langt ned, at vi ikke behøvede at udskrive nye byrder på befolkningen for at prøve at klare de nye udgifter, staten ville påtage sig. Jeg tror, det er langt, langt vanskeligere at nå til at skære ned på gamle offentlige udgifter, end det er et år eller to endnu at sige nej til at bevilge nye offentlige udgifter, og jeg